

Hapklare beelden in de klas

Website Teleblik opent de archieven van de omroepen voor het onderwijs

Het enorme archief van de Nederlandse omroepen wordt ontsloten voor het onderwijs. Teleblik.nl vierde deze week de online-publicatie van het 20.000ste beeldfragment.

Door **MARLIES HAGERS**

DEN HAAG, 13 JUNI. „Wat was er gisteren allemaal op het *Journal*?” vraagt Madelein van der Sloot aan eersteklassers op de Hofstad Mavo in Den Haag. Ze geeft het vak mens en maatschappij, een combinatie van maatschappijleer, geschiedenis, aardrijkskunde en economie. Elke les (drie keer per week een blokkur van 90 minuten) is het nieuws vaste prik. „Ze moeten van mij het journaal van de vorige dag gezien hebben, of een nieuwssite bekeken hebben.”

De vingers schieten omhoog. Zeker vier leerlingen weten iets te melden over het Nederlands elftal. Maar er is meer blijven hangen. „Juf, de bussen staken.” „In België was er een man die twee meisjes heeft vermoord.” „En er is een ruimteschip geland op Mars.”

Bij elk item vraagt Van der Sloot nog even door en na ongeveer een kwartier komt ter sprake waar het haar deze keer speciaal om te doen is: wéér een aardshok in China. Met een paar snelle muisklikken start ze op het digitale schoolbord een instructief filmpje over het ontstaan van aardbevingen. Ooit is het geproduceerd door de Nederlandse Onderwijs televisie en daar-

20.000ste beeld is:

- Een fragment uit de jeugd-documentaire *Reporters uit de West* van filmmaker Sherman de Jesus, waarin te zien is hoe kinderen op de Nederlandse Antillen leven.

- De keuze voor juist deze film hangt samen met de start van het culturele zomerevenement *Wereld Kinderfestival*. Op dit rondreizende festival komen jonge, talentvolle kinderen in de spotlights te staan.

- Teleblik bestaat sinds 2006 en is een initiatief van Beeld en Geluid, Teleac/NOT en Kennisnet.

- Doel is het archief van de Nederlandse omroepen beschikbaar maken voor het onderwijs.

Meer informatie op www.teleblik.nl

na ‘verdwenen’ in de archieven van het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid. Via de website Teleblik.nl maakt Van der Sloot het nu weer zichtbaar voor haar klas.

„Beeld en Geluid heeft een schat aan archiefmateriaal”, vertelt Dalida van Dessel, teamleider onderwijs en projectmedewerker Teleblik. „Het was al langer onze doelstelling om dat te ontsluiten en voor het onderwijs beschikbaar te maken. We kregen ook vaak vra-

Teleblik in de Haagse Hofstad Mavo Foto Floren van Olden

gen van leraren om beeldmateriaal. Met veel gedoe stelden we dan een videotje samen. Maar met nieuwe technieken als glasvezel en breedband kan het een stuk eenvoudiger.” De combinatie van de website Teleblik met een beamer of smartboard blijkt ideaal.

Medewerkers van Teleblik hebben inmiddels zo’n 16.000 programma’s uit het archief geselecteerd op bruikbaarheid voor het onderwijs. „We zijn begonnen met

de complete programma’s op de site te zetten”, zegt Van Dessel. „Maar intussen knippen we die ook op in kleinere fragmenten.” Dat maakt Teleblik bruikbaar. Van Dessel: „De sketches in *Klokhuis* zijn erg leuk, maar het is voor leraren nog handiger als we alleen de educatieve onderdelen eruit lichten.” Van der Sloot beaamt dat: „Er staan veel korte stukjes op, dat is juist fijn. Teleblik neemt mijn lessen niet over. Ik heb mijn les-

boek en ik weet zelf wel hoe ik les wil geven.” Deze les laat ze nog drie filmpjes zien, over effectieve reclame en over hoe je een poster ontwerpt. „De leerlingen moesten vorige week een poster tegen drugs en alcohol maken. Als ze die filmpjes gezien hebben, krijgen ze tijd om hun werk te verbeteren.”

Op de site zijn de programma’s en fragmenten via verschillende routes op te vragen. De gebruiker kan zoeken op onderwijstype en daarbinnen weer op thema of op schoolvak. Via ‘uitgebreid zoeken’ kun je meer zoekcriteria aangeven, bijvoorbeeld door welke omroep het gemaakt moet zijn. (Dan kom je er bijvoorbeeld achter dat het onderwerp ‘evolutie’ (85 hits) niks oplevert als je tegelijk ook EO aanvinkt.) Het onderwerp ‘aardbevingen’ leverde Van der Sloot met één klik 37 hits op. „Dan ben je nog wel een tijd bezig met de filmpjes bekijken. Niet alles is geschikt voor je doel of je klas.”

De makers van Teleblik hopen dat ook steeds meer leerlingen met het materiaal gaan werken. Van Dessel: „Het zal de leerlingen enorm helpen om te leren bronnen te interpreteren. Als je zoekt op WO II krijg je ook Duits beeldmateriaal uit die periode te zien. Daarmee kun je leren dat je informatie in de juiste context moet plaatsen.”

Het gebruik van Teleblik is gratis. Wel moet een school vanwege de beeldrechten een licentie aanvragen en een contract tekenen. Van Dessel: „Omroepen moeten zeker weten dat hun werk alleen in het onderwijs wordt gebruikt.”